

«توسل»؛ خودنگاره‌ای رو به سوی نور

«توسل» تابلویی که شاید در نگاه اول، تنها یک پرتره به نظر برسد اما با کمی دقت، در پیچه‌ای رو به دنیای پر از عشق و ارادت استاد فرشچیان به امام رضا(ع) می‌گشاید. این اثر که در سال ۱۳۷۹ با تکنیک سیاه‌قلم روی مقوای ماکت خلق شده، نه تنها یک خودنگاره است، بلکه اعتراف‌نامه‌ای است از یک هنرمند عاشق که در برابر عظمت امام هشتم(ع)، سر تعظیم فرود آورده است.

«توسل» متفاوت‌ترین اثر فرشچیان در تالار اختصاصی اش است. در این تابلو، استاد، چهره خود را در حالی به تصویر کشیده که نگاهش به گنبد طلایی حرم مطهر دوخته شده است. گویی، در این لحظه، تمام وجود او، غرق در عشق و ارادت به امام رضا(ع) شده است.

در حاشیه این اثر بی‌نظیر، استاد با خطی لرزان و سرشار از امید، نوشته است: «با امید به لطف و عنایت پروردگار توانا و با توسل به حضرت علی بن موسی الرضا(ع) برای شفای همه بیماران جهان طرح گردید. آمین یا رب العالمین». این جملات، نشان می‌دهند که فرشچیان، در هنگام خلق این اثر، نه تنها به فکر هنر خود بوده، بلکه دغدغه شفای بیماران و رنج‌دیدگان را نیز داشته است. «توسل» تابلویی است که در مشهد و در زمانی خلق شده که استاد فرشچیان، مشغول طراحی ضریح زرین و سیمین حرم مطهر بوده است. شاید، همین نزدیکی معنوی به امام رضا(ع) بوده که به این اثر، روحی تازه بخشیده و آن را به یکی از ماندگارترین آثار استاد تبدیل کرده است.

این اثر ارزشمند، در سال ۱۳۸۰ به موزه آستان قدس رضوی اهدا شد.

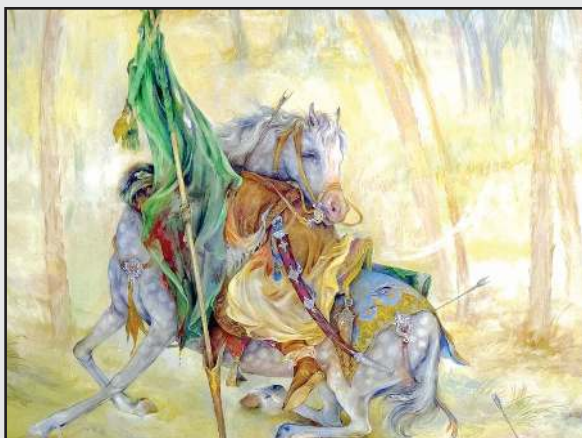
«معراج»؛ نقاشی عروج روح

هنرمند در «معراج» که در سال ۱۳۹۲ خلق شده، نه تنها به بازآفرینی این واقعه تاریخی پرداخته، بلکه با نگاهی عمیق و کارشناسانه، به تحلیل لایه‌های پنهان این سفر باطنی نیز همت گماشته است. در این تابلو، پیامبر(ص) نه به عنوان یک شخصیت تاریخی، بلکه به عنوان نمادی از روح متعالی انسان به تصویر کشیده شده است. چهره ایشان، که از پشت سر نشان داده شده، رو به سوی درگاه الوهیت دارد و تمام وجودش، غرق در نور و عشق الهی است. این تصویر، بر این نکته تأکید دارد که معراج، تنها یک سفر جسمانی نبوده، بلکه سفری باطنی و روحانی بوده است که در آن، روح انسان، از تمام قیود مادی رها شده و به سوی خداوند عروج می‌کند. فرشتگان، در این اثر، نقش واسطه را ایفا می‌کنند. آن‌ها، نه به عنوان موجوداتی آسمانی و دست‌نیافتنی، بلکه به عنوان نیروهای معنوی و راهنما، در کنار پیامبر(ص) حضور دارند و او را در این سفر روحانی همراهی می‌کنند. فرشچیان، با حذف جنسیت از فرشتگان، بر این نکته تأکید دارد که در عالم معنا، تمایزات جنسیتی بی‌معنا هستند و تمام موجودات، در برابر عظمت خداوند، یکسان هستند.

رنگ آبی در این تابلو، نمادی از آسمان، معنویت و بی‌نهایت است. فرشچیان، با استفاده از طیف‌های مختلف رنگ آبی، فضایی عرفانی و روحانی ایجاد کرده است که حسی از آرامش، سکون و رهایی را در دل بیننده زنده می‌کند. «معراج» تابلویی است که پرسش‌هایی عمیق درباره هستی و نیستی، معنای زندگی و مرگ و رابطه انسان با خداوند را برمی‌انگیزد. این تابلو ارزشمند، در سال ۱۳۹۳ به آستان قدس رضوی اهدا شد. «معراج»، نمونه‌ای برجسته از تلفیق سنت و مدرنیت در هنر نگارگری معاصر است. فرشچیان با بهره‌گیری از عناصر بصری سنتی، مانند مینیاتور و نقاشی قهوه‌خانه‌ای و ترکیب آن‌ها با تکنیک‌های مدرن، مانند اکریلیک و اکسپرسیونیسم، سبکی منحصر به فرد را خلق کرده که در عین وفاداری به سنت، از پویایی و نوآوری نیز برخوردار است.

«پرچمدار حق»؛ ایستادگی اسب در غیاب علمدار

«پرچمدار حق»؛ تجسمی از لحظه افتادن حضرت ابوالفضل العباس(ع) از اسب و ایستادگی آن مرکب وفادار در حفظ پرچم سبز علمدار است. استاد فرشچیان، در این اثر که در سال ۱۳۸۹ خلق شده، نه تنها به تصویر کشیدن این صحنه جانسوز پرداخته، بلکه با نگاهی هنرمندانه و عارفانه، به تحلیل نقش حضرت ابوالفضل(ع) در قیام عاشورا و تأثیر او بر تاریخ اسلام نیز همت گماشته است. «پرچمدار حق» نمونه‌ای برجسته از توانایی هنر در بازنمایی احساسات عمیق و مفاهیم پیچیده اخلاقی است. فرشچیان، با استفاده از رنگ‌های تیره، خطوط قوی و ترکیب‌بندی نمادین، فضایی خلق کرده است که گویی، تمام هستی، در سوگ از دست دادن علمدار کربلا به ماتم نشسته است. در این تابلو، اسبی که در غیاب سوار نورانی اش، پرچم سبز برافراشته را نگه داشته است، به عنوان نمادی از وفاداری، ایثار و استقامت به تصویر کشیده شده است. مشک تیرخورده و آب ریخته‌شده، تیرهای اصابت‌کرده به بدن اسب و نخل‌های غمبار در پس‌زمینه؛ هر کدام، روایتی از ایثار و وفاداری را به تصویر می‌کشند. این عناصر، گواهی می‌دهند که حضرت ابوالفضل(ع) تا آخرین لحظه، در راه حفظ پرچم حق و یاری امام حسین(ع) از هیچ فداکاری دریغ نکرد. چهره و دستان حضرت ابوالفضل(ع) در این تابلو پوشیده شده است. این امر، بر این نکته تأکید دارد که هدف اصلی حضرت، نه نمایش قدرت و توانایی، بلکه حفظ پرچم حق و وفاداری به امام حسین(ع) بوده است. رنگ‌های تیره و کدر در این تابلو، نمادی از اندوه، تاریکی و ناامیدی هستند. «پرچمدار حق» تابلویی است که پرسش‌هایی عمیق درباره معنای وفاداری، ایثار، شهادت و نسبت انسان با آرمان‌هایش را برمی‌انگیزد. این اثر ارزشمند، در سال ۱۳۹۰ به موزه اهدا شد.